

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgement in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgement shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

અમદાવાદ ખાતે ગુજરાતના ઉચ્ચ ન્યાયાલયમાં
વિશેષ દિવની અરજી નં. ૧૬૩૯ / ૨૦૦૪

માનનીય ન્યાયમૂર્તી કુ. બેલા એમ. ત્રીવેદી

૧. શું સ્થાનિક અખબારોના પત્રકારોને ચુકાદો જોવાની મંજૂરી આપવામાં આવી શકે છે?
૨. પત્રકારને બતાવવામાં આવે કે નહીં? હા.
૩. શું ન્યાયમૂર્તીશ્રી ચુકાદાની વાજબી નકલ જોવા માંગે છે? હા.
- ૪ શું આ કેસમાં ભારતના બંધારણના અર્થઘટન અથવા તે હેઠળ કરવામાં આવેલા કોઈપણ આદેશ અંગે કાયદાના નોંધપાત્ર પ્રશ્નનો સમાવેશ થાય છે? ના.

રેવા- તે ગુમાન છગન વસાવાની વિધવા અને ૩ - પ્રતીવાદી(ઓ)
વિરુદ્ધ
લક્ષ્મી શિવા માકન અને ૭ પ્રતિવાદી (ઓ)

ઉપસ્થીતી :

શ્રી જીતેન્દ્ર એમ. પટેલ, અરજદાર (ઓ) નંબર ૧ થી ૪ માટેના વકીલ

શ્રી વેણુગોપાલ પટેલ, - પ્રતિવાદી (ઓ) નંબર ૮ માટે એ. જી. પી.

પ્રતિવાદી (ઓ) નંબર ૧,૬,૭.૨ માટે -

વકીલ શ્રી વિવેક ભામરે , એમ. આર. વાય. એન. રાવણી માટે ના વકીલ

પ્રતિવાદી (ઓ) નંબર ૮ માટે - નિયમ બજેલ છે.

પ્રતિવાદી (ઓ) નંબર ૭.૧ માટે - સીધી બજવાણી દ્વારા આપવામાં આવેલ નિયમ

ખંડપીઠ : માનનીય ન્યાયમૂર્તી કુ. બેલા એમ. ત્રવેદી

તારીખ: ૧૧ / ૧૧ / ૨૦૧૬ - મૌખિક ચુકાદો

૧. ગુમનભાઈના મૃત્યુ પામેલા અરજદારો, જેઓ કાનૂની રીતે છગનભાઈના વારસદાર વસાવા

છે, તેમણે ગુજરાત રાજ્યના મહેસૂલ વિભાગના સંયુક્ત સચિવ દ્વારા ૧૯૮૮ની પુનરીક્ષણ અરજી નં. ૪૯ (પરિશિષ્ટ) માં પસાર કરાયેલા ૧૪.૦૮.૨૦૦૩ ના આદેશની કાયદેસરતા, ૧૯૯૮ની પુનરીક્ષણ અરજી નં. ૨૮ (પરિશિષ્ટ ઈ) માં કલેક્ટર દ્વારા પસાર કરાયેલા ૨૭.૦૭.૧૯૯૮ ના આદેશ અને ૧૯૯૭ (પરિશિષ્ટ ડી) દ્વારા પસાર કરવામાં આવેલી નં. ૯૭ અપીલમાં કલેક્ટર ૧૩.૦૨.૧૯૯૮ ના નાયબ આદેશને પડકાર્યો છે.

૨. ટૂંકી અરજીની હકીકતો દર્શાવે છે કે પ્રતિવાદી હાજર નંબરો ૧ થી ૭ સુધી મૃતક ગુમનભાઈ છગનભાઈ એટલે કે અરજદારોની બહેનો અને છગનભાઈ કોલીની પુરોગામી દીકરીઓ હતી.તેમના પિતા સ્વર્ગીય શ્રી છગનભાઈ કોલીના મૃત્યુ પછી મહેસૂલ રેકૉર્ડમાં નં. ૯૯૧ તરીકે ઉત્તરાધિકારની એન્ટ્રી કરવામાં આવી હતી, જેમાં સગીર ગુમનભાઈ છગનભાઈ અને પ્રતિવાદી બહેનોના નામ દાખલ કરવામાં આવ્યા હતા, જો કે, તેમાં ઉલ્લેખ કરવામાં આવ્યો હતો કે ઉપરોક્ત પ્રતિવાદી બહેનોએ તેમાં ઉલ્લેખિત જમીનના સંદર્ભમાં તેમના અધિકારો છોડી દીધા હતા.એવું લાગે છે કે ત્યારબાદ, ઉક્ત ગુમનભાઈ છગનભાઈ પણ ૨૭.૦૨.૧૯૯૦ પર સમાપ્ત થઈ ગયા હતા અને તેથી, વર્તમાન અરજદારોની તરફેણમાં ૨૦.૧૨.૧૯૯૧ પર ઉત્તરાધિકારની એન્ટ્રી નં. ૨૪૪૦ કરવામાં આવી હતી.ત્યારબાદ પ્રતિવાદી નંબરો ૧ થી ૭એ બોમ્બે જમીન મહેસૂલ નિયમોના નિયમ ૧૦૮ (૫) હેઠળ નાયબ કલેક્ટર સમક્ષ અપીલ દાખલ કરી હતી, જેમાં ૧૭.૦૪.૧૯૬૧ પર કરવામાં આવેલી ઉપરોક્ત એન્ટ્રી નં. ૯૯૧ ને પડકારવામાં આવી હતી.ઉપરોક્ત અપીલમાં, નાયબ ૧૩.૦૨.૧૯૯૮ એ કલેક્ટરને નિર્દેશ આપ્યો હતો કે તેઓ નં. ૯૯૧ ની તારીખ અને છગનભાઈના વારસદારોના નામ દાખલ કરવા રદ કરે.ઉપરોક્ત આદેશથી વ્યથિત થઈને, અરજદારોએ કલેક્ટર સમક્ષ પુનરીક્ષણ અરજીને પસંદ કરી હતી, જે ૨૭.૦૭.૧૯૯૮ તરીકે આવી હતી, જેની સામે ટ્રિબ્યુનલ સમક્ષ તારીખની પુનરીક્ષણ અરજી દાખલ કરવામાં આવી હતી.ઉપરોક્ત પુનરીક્ષણ અરજી પણ ટ્રિબ્યુનલ દ્વારા વિવાદિત આદેશ દ્વારા રદ કરવામાં આવી હતી.તેથી અરજદારોએ હાલની અરજી દાખલ કરી છે.

૩. વિદ્વતાપૂર્ણ વકીલ એમ. પટેલ દ્વારા અરજદારો માટે રજૂઆત કરવાની માંગ કરવામાં આવી છે કે નાયબ કલેક્ટરે લગભગ ૩૬ વર્ષથી વધુના કુલ વિલંબ પછી એન્ટ્રી સામે અપીલને ધ્યાનમાં લીધી હતી, કારણ કે ઉપરોક્ત એન્ટ્રી વર્ષ ૧૯૬૧માં કરવામાં આવી હતી, જ્યારે અપીલ વર્ષ ૧૯૯૭માં દાખલ કરવામાં આવી હતી.તેમણે રજૂઆત કરી હતી કે પ્રતિવાદીઓ દ્વારા દાખલ કરવામા આવેલી અપીલમાં કરવામાં આવેલા વિલંબને માફ કરવા માટે કોઈ અરજી કરવામાં આવી નથી.તેમણે એવી પણ રજૂઆત કરી હતી કે જો ઉપરોક્ત એન્ટ્રીને રદબાતલ એન્ટ્રી તરીકે ગણવામાં આવી હોય, તો પણ પ્રતિવાદીઓ દ્વારા સ્થાયી કાનૂની સ્થિતિ અનુસાર વાજબી સમયની અંદર તેને પડકારવાની જરૂર હતી.આ સંબંધમાં તેમણે કૃષ્ણદેવી માલચંદ કામથેયા અને અન્યના કેસમાં સુપ્રીમ કોર્ટના નિર્ણય પર આધાર રાખ્યો છે. વિ. બોમ્બે એન્વાયર્નમેન્ટલ એક્શન ગ્રૂપ અને ઓઆરએસ, વિવેક ભામરેએ (૨૦૧૧) ૩ એસસીસી ૩૬૩ માં અહેવાલ આપ્યો હતો.

૪. જો કે, પ્રતિવાદીઓ માટે વિદ્વાન વકીલ શ્રી વિદ્વાન વકીલ શ્રી વાય.એમ. રાવાણી એ પ્રતિવાદી સત્તાવાળાઓ દ્વારા પસાર કરાયેલા વિવાદિત આદેશોને સમર્થન આપ્યું છે અને રજૂઆત કરી છે કે ત્રણ સત્તાવાળાઓ દ્વારા નોંધાયેલા તથ્યોના સહવર્તી તારણો હોવાથી, કોર્ટ તેમાં દખલ કરી શકશે નહીં.તેમણે એવી પણ રજૂઆત કરી હતી કે નાયબ કલેક્ટરે અરજદારોના નામ હટાવ્યા નથી, પરંતુ નિર્દેશ આપ્યો હતો કે મૃતક છગનભાઈના તમામ વારસદારોના નામ મહેસૂલ રેકૉર્ડમાં દાખલ કરવામાં આવે અને આવા આદેશને ગેરકાયદેસર આદેશ ન કહી શકાય.

૫. તાત્કાલિક કિસ્સામાં, એવું લાગે છે કે નં. ૯૯૧ એન્ટ્રી ૧૭.૦૪.૧૯૬૧ પર મહેસૂલ રેકૉર્ડમાં મામલાતદાર દ્વારા કરવામાં આવી હતી, જેમાં મૃતક છગનભાઈ કોલીના વારસદાર તરીકે સગીર ગુમનભાઈ છગનભાઈનું નામ પ્રશ્નમાં મુકાયેલી જમીનના સંદર્ભમાં દાખલ કરવામાં આવ્યું

હતું અને સાથે સાથે તે નોંધમાં નોંધવામાં આવ્યું હતું કે અન્ય વારસદારો એટલે કે પ્રતિવાદીઓ, એટલે કે ઉપરોક્ત ગુમનભાઈની બહેનોએ ઉપરોક્ત જમીનોમાં તેમના અધિકારો છોડી દીધા હતા.અહીં ઉપર જણાવ્યા મુજબ, ત્યારબાદ ઉપરોક્ત ગુમનભાઈનું નામ પણ ૨૭.૦૨.૧૯૯૦ પર સમાપ્ત થઈ ગયું હોવાથી, વર્તમાન અરજદારોના નામ ૨૦.૧૨.૧૯૯૧ પર કરવામાં આવેલી નં. ૨૪૪૦ એન્ટ્રી અનુસાર નોંધવામાં આવ્યા હતા.એવું લાગે છે કે પ્રતિવાદીઓ દ્વારા વર્ષ ૧૯૯૭માં ગુજરાત જમીન મહેસૂલ સંહિતાની કલમ ૧૩૫ડી હેઠળ તેમને કોઈ નોટિસ આપવામાં આવી ન હોવાનો આક્ષેપ કરીને લગભગ ૩૭ વર્ષના સમયગાળા પછી, ૧૭.૦૪.૧૯૯૧ પર કરવામાં આવેલી એન્ટ્રી નં. ૯૯૧ ને પડકારતી અપીલ દાખલ કરવામાં આવી હતી.એવો પણ આક્ષેપ કરવામાં આવ્યો હતો કે જે પ્રતિવાદીઓ મૃતક છગનભાઈ કોલીની દીકરીઓ હતી તેમને આ જમીન પર અધિકારો હતા.જોકે નાયબ કલેક્ટરે અવલોકન કર્યું હતું કે વિલંબની માફી પર અપીલની સુનાવણી થવાની હતી, એવું લાગે છે કે અપીલ ગુણદોષના આધારે નક્કી કરવામાં આવી હતી.૩૭ વર્ષના આટલા મોટા વિલંબને માફ કરવા માટે કોઈ અલગ અરજી દાખલ કરવામાં આવી ન હતી કે પ્રતિવાદીઓ દ્વારા કોઈ સમજૂતી આપવામાં આવી ન હતી.તેમાં એકમાત્ર દલીલ ઉઠાવવામાં આવી હતી કે તેમને સંબંધિત સમયે કોઈ નોટિસ આપવામાં આવી ન હતી અને તેથી તેમને ઉપરોક્ત એન્ટ્રી વિશે જાણ નહોતી.કોર્ટ આવી દલીલને સ્વીકારી શકતી નથી કારણ કે તે વિશ્વાસપાત્ર નથી કે પ્રતિવાદીઓ વર્ષ ૧૯૯૧ થી ૧૯૯૮ સુધી કરવામાં આવેલી ઉપરોક્ત વિવાદિત એન્ટ્રી નં. ૯૯૧ વિશે જાગૃત નહીં હોય.તે સિવાય, પ્રતિવાદીઓએ તેમના ભાઈ ગુમનભાઈના જીવનકાળ દરમિયાન અથવા તેમના મૃત્યુ પછી આ જમીન પર તેમના અધિકારોનો દાવો કરવા માટે કોઈ દાવો દાખલ કર્યો ન હતો.તે કહેવાની જરૂર નથી કે મહેસૂલ એન્ટ્રીઓનું નાણાકીય હેતુ સિવાય કોઈ મૂલ્ય નથી અને મિલકતોમાં કાનૂની અધિકારો સક્ષમ સિવિલ કોર્ટ દ્વારા નક્કી કરવાના છે.

૬. આ સંજોગોમાં, નાયબ કલેક્ટર દ્વારા લગભગ ૩૭ વર્ષના સમયગાળા પછી વિવાદિત એન્ટ્રી નં. ૯૯૧ રદ કરવાનો આદેશ કોઈપણ સમર્થન વિના, વિફળ છે અને તેને સમર્થન આપી

શકાતું નથી. કલેક્ટર અને ટ્રિબ્યુનલ દ્વારા ઉપરોક્ત આદેશની પુષ્ટિ કરવામાં આવી છે, જે પણ રદ કરવા અને રદ કરવાને પાત્ર છે.

૭. આ બાબતને ધ્યાનમાં રાખીને, સંયુક્ત સચિવ, મહેસૂલ વિભાગ, ગુજરાત રાજ્ય દ્વારા ૧૯૮૮ની પુનરીક્ષણ અરજી નં. ૪૯ (પરિશિષ્ટ) માં પસાર કરાયેલ ૧૪.૦૮.૨૦૦૩ તારીખનો આદેશ, ૧૯૯૮ની પુનરીક્ષણ અરજી નં. ૨૮ (પરિશિષ્ટ) માં કલેક્ટર દ્વારા પસાર કરાયેલ ૨૭.૦૭.૧૯૯૮ તારીખનો આદેશ અને ૧૩.૦૨.૧૯૯૮ અપીલમાં કલેક્ટર (પરિશિષ્ટ) તારીખનો નાયબ આદેશ ગેરકાયદેસર રીતે પસાર કરાયેલ નં. ૯૭ છે અને પ્રતિકૂળ રીતે, ૧૯૯૭ને આથી રદ કરવામાં આવે છે.

અરજીને મંજૂરી છે. નિયમને કાયમી રાખવામાં આવે છે.

સહી/ – (ન્યામૂર્તીશ્રી બેલા એમ. ત્રીવેદી)

This judgment has been translated using AI Tool – SUVAS.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgement in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgement shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.